

SOUPIS PRAMENŮ A LITERATURY

Archivní fondy

Státní ústřední archiv Praha, fondy: ÚV KSČ, Úřad předsednictva vlády, Ministerstvo vnitra, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo zahraničních věcí, Ministerstvo školství a kultury, Ministerstvo kultury 1953–1956, Ministerstvo informací, Zemský úřad Praha

Moravský zemský archiv Brno, fondy: Krajský národní výbor Brno (B 124), I.–III. manipulace, Krajský národní výbor Gottwaldov (B 125), Zemský úřad Brno (B 40)

Zemský archiv Opava, fondy: Krajský národní výbor Ostrava I, II; Zemský národní výbor v Brně – expozitura Mor. Ostrava; Krajský výbor KSČ v Ostravě – předsednictvo; Sm KNV Ostrava – odb. sociálních věcí a pracov. sil, odb. kultury; nezpracovaný materiál (odbor vnitř. věcí) 1960–1980; Krajský výbor Svazu Cikánů-Romů v Ostravě

Státní oblastní archiv Zámorsk, fond Krajský národní výbor Pardubice

Archiv Ministerstva vnitra (Brno-Kanice): Materiály FD – RV- Práce mezi cik. obyvatelstvem; A 2/1 – Cikánské obyvatelstvo; A 2/2 – dtto, likvidace kočovného způs. života; A 6/2 – Toulavé osoby, opatření proti kočování; E 6 – Návrh vlád. usnesení o zařazování cikánů do pracovních středisek

Archiv Muzea romské kultury (Brno), fond Komise vlády České republiky pro otázky cikánského obyvatelstva – zápisy jednání, korespondence, zprávy aj.

Státní okresní (městské) archivy, fondy ONV, městských a místních NV: Benešov, Břeclav, Česká Lípa, Holic, Cheb, Karviná, Litomyšl, Mikulov, Mladá Boleslav, Moravská Třebová, Nový Jičín, Opava, Ostrava, Pardubice, Svitavy, Třebíč, Uherské Hradiště, Uherský Brod, Vítkov, Zlín

Štátny okresný archiv Spišská Nová Ves, fond Okresný úrad Sp. N. Ves

Ostatní pramenný materiál

Noviny, časopisy:

Bulletin Muzea romské kultury 1–10

Romano džaniben 1993–2002

Romano hangos 2001–2003

Romano kurko 1998–2002

Romano ľil 1970–1973

Sborník informací FMV 4/1987, 2/1988

Zpravodaj KSVIEF 1984–1988

Beletrie, film, televizní pořady:

Doga, J. – Uzelac, M.: Cigáni idú do neba. Košice 1993. (Scénář a hudba k filmu.)

Ferková, I.: Čorde čhave – Ukradené děti. SRM, Brno 1996.

Horváth, J.: Tumenge – Vám. Olomouc 1998.

Lacková, E.: Rómske rozprávky / Romane paramisa. Košice 1992.

Lacková, E.: Narodila jsem se pod šťastnou hvězdou. Triáda, Praha 1997.

Manuš, E.: Jdeme dlouhou cestou. Arbor vitae, Praha 1998.

Manuš, E.: Peklo, nebe, ráj. Arbor vitae, Praha 2001.

Pašo paňori. Videoklip hudební skupiny KALE.

Sekera, J. Děti z hliněné vesnice. ČS, Praha 1974.

Stancu, Z: Cikánský tábor. Praha 1974.

Výzkumné zprávy, rukopisy, vzpomínky pamětníků

Davidová, E.: Cikánské (romské) etnikum v Ostravě I, II. Ekologická analýza a problém vývojových změn Cikánů-Romů v městském prostředí. Ostrava – Praha 1970.

Daniel, B.: Vzpomínky. (Pořídila N. Pavelčíková.) In: Životní příběhy ročníku 1924, č. 2. ÚSD AV ČR, Praha 1996, s. 19–24.

Daniel, R.: Housle a kůň. Rukopis, 185 s. (V osobním archivu autorky.)

Friš, J. a kol.: Cikáni ve starém Mostě. ÚHA a ONV Most 1975, 184 s.

Haišmann, T.: : K počátkům územních pohybů michalovských Romů do Kladna. In: Cikáni v průmyslovém městě, č. 1. Zpravodaj KSVIEF, ÚEF ČSAV, Praha 1988.

Haišmann, T. – Matějová, V.: Přehled dosavadních výzkumů k tématu „Cikáni v průmyslovém městě“ (problematika adaptace a asimilace). Zpravodaj KSVIEF, sv. 2, č. 1, Praha 1987.

Hladišová, M.: Současný stav romské populace v Uherském Brodě. Rkp. DP PedF UP, Olomouc, 2000.

John, V.: Souhrnná zpráva z terénního výzkumu romského obyvatelstva Vítkovic 1999. Projekt GAČR č. 409/99/0390.

John, V.: Socializace romské mládeže v Ostravě. Rkp. DP PedF OU, Ostrava 1998.

Rozhovor R. Černého s Rudolfem Holubem. Ostrava – Mar. Hory 3. 5. 2000.

Rozhovor s Janem Horváthem. Ostrava 21. 6. 1999.

Rozhovor s Rudolfem Fráterem. Ostrava – Mar. Hory 6. 7. 1995.

Rozhovor s manžely Kovaczovými. Bílovec 14. 7. 1999.

Rozhovor s romskými asistenty, setkání Hnutí R. Brno 6. 5. 1999.

Výzkumné zprávy z terénního výzkumu romského obyvatelstva na Ostravsku a na jižní Moravě, 1999. Projekt GAČR č. 409/99/0390.

Edice pramenů, statistiky

Jurová, A.: Rómska problematika 1945–1967. Dokumenty, 1.–4. část. ÚSD AV ČR, Praha 1996.

Magyar statistikai közlemenyek. Budapest 1895.

Nečas, C.: Andr'oda taboris. Brno 1987.

Nečas, C.: Aušvicate hi kher báro. Brno 1992.

Prečan, V. a kol.: O postavení Cikánů (Romů) 1978 In: Charta 1977–1989. Scheinfeld – Bratislava 1990.

Sbírka zákonů RČS, roč. 1958. Praha 1959.

Seznam obcí s cikánským obyvatelstvem k 31. 12. 1968.

Literatura

(sborníky a kolektivní práce obsahující více studií jsou uváděny pod ústředním titulem)

Baumgarten, G.: Rakouská politika menšin 1945–1995. Příklad Romů. Rukopis MRK Brno (překlad přednášky), 12 s.

Bernasovský, I.: Biologické zvláštnosti Rómov. Bratislava 1976.

Bura, J.: Die unbewältigte Gegenwart. Zigeunerpolitik und alltäglichen Rassismus in der Bundesrepublik. Bremen 1984.

Cichý, M.: Cikánský internační tábor v Ústí nad Labem. In: Ústecký sborník historický 2000, s. 182–195.

- Černý, R.: Romové v Mariánských Horách a v Hulvákách (1945–1971). Rkp. DP, KH FF OU, Ostrava 2001.
- Daniel, B.: Dějiny Romů. UP, Olomouc 1993.
- Davidová, E.: Cesty Romů – Romano drom 1945–1990. UP, Olomouc 1995.
- Davidová, E.: K cikánské problematice na Ostravsku a Karvinsku. In: Radostná země roč. X, 1960, s. 73–80.
- Davidová, E.: Romové a česká společnost. Hledání domova, porozumění a vzájemného soužití. In: Studie Národohospodářského ústavu Josefa Hlávky 3/2001.
- Davidová-Zábranová, E.: Cikánské obyvatelstvo v Orlové, Doubravě a Karviné. In: Radostná země, roč. VIII, 1958, s. 1–9.
- Demeter, N. – Bessonov, N. – Kutěnkov, V.: Istorija Cygan. Novyj vzgljad. Voronež 2000.
- Dědič, M.: Z historie první romské školy v České republice v Květušíně na Moravě. In: Romové a jejich učitelé. 12. setkání Hnutí R v Květušíně 27.–28. 11. 1998. Hnutí R, Ústí n. L. 1999, s. 28–58.
- Dědič, M.: Výchova a vzdělávání romských dětí a mládeže. SPN, Praha 1982.
- Dubayová, M.: Rómovia v procesoch kultúrnej zmeny. FF Prešovskej univerzity, Prešov 2001.
- Dubayová, M.: Poznávanie kultúry romských skupín a problém kultúrnej zmeny. In: SISb 95, 1997, s. 203–207.
- Etnika v pohybu I. Mezinárodní kolokvium k národnostní problematice. SÚ SZM v Opavě 31. 5. – 1. 6. 1994. In: SISb 93, 1995, č. 1–2.
- Etnika v pohybu II. Mezinárodní vědecká konference SÚ SZM v Opavě. 22.–23. 10. 1996. In: SISb 95, 1997, č. 1–2.
- Foltová, M.: Problematika romské komunity v Moravské Ostravě v letech 1945–1971. Rkp. DP, KH FF OU, Ostrava, 2001.
- Formování multikulturní společnosti v podmínkách ČR a v zemích střední Evropy. Sborník z mezinárodní vědecké konference. SÚ SZM Opava, DIS RE, Praha 2000.
- Fraser, A.: Cikáni. NLN, Praha 1998.
- Guy, W. (ed.): Between Past and Future the Roma of the Central and Eastern Europe. Hertfordshire Press, Hatfield 2001.
- Guy, W.: Ways of Looking at Roma: The Case of Czechoslovakia. In: Gypsies and other Travellers. (Ed. Rehfisch, F.) Academic Press London 1975, s. 14–17.
- Hanzal, J.: Přehled dějin Cikánů na Moravě do zahájení josefinských pokusů o jejich usídlení v 80. letech 18. století. Rkp. DP, KH FF UP, Olomouc 1979.
- Hanzal, J.: Pronásledování Cikánů na Moravě a jejich vypovězení v r. 1578. In: Vlastivědné listy 2/1978, 1/1979.
- Hanzal, J.: Romové tolerovaní na Moravě v letech 1698–1784. In: ČMM 114, 1995, s. 25–47.
- Haišmann, T.: Územní mobilita cikánského–romského obyvatelstva ve vztahu k průmyslovému Kladnu. In: Český lid 74, 1987, s. 215–220.
- Holý, D.: Mudrosloví primáše Jožky Kubíka. Supraphon, Praha 1984.
- Horváthová, E.: Cigáni na Slovensku. Bratislava 1964.
- Horváthová, E.: K otázce etnokulturného vývoja a etnickej klasifikácie Cigánov. Slovenský národopis 22, 1974, s. 3–16.
- Horváthová, E.: Charakteristika cigánov z hľadiska etnických vývojových kategórií. Národopisné informácie 1980, s. 284–293.
- Horváthová, J.: Kapitoly z dějin Romů. MRK, SRM, NLN, Brno 2002.
- Hroch, M.: V národním zájmu. Požadavky a cíle evropských národních hnutí devatenáctého století v komparativní perspektivě. ÚSD FF UK, Praha 1996.
- Hübschmannová, M.: Šaj pes dovakeras – můžeme se domluvit. UP, Olomouc 1998.
- Hübschmannová, M.: Abstrakta odborné literatury o Cikánech v ČSSR, ÚFS ČSAV, Praha 1974.

- Jurová, A.: Vývoj rómskej problematiky na Slovensku po roku 1945. Goldpress Publishers, Bratislava 1993.
- Kára, K. a kol.: Cikáni v ČSSR v procese spoločenskej integrácie. Praha 1976.
- Koudelka, J.: The Gypsies. Aparture. Academia Press New York, London, Paris 1975.
- Liégeois, J. P.: Rómovia, cigáni, kočovníci. Academia Istropolitana, Bratislava 1997.
- Lhotka, P.: Činnosť komise pro otázky cikánskeho obyvateľstva a činnosť Svazu Cikánů-Romů. Zhodnocení politiky ústředních státních orgánů při řešení romské problematiky v letech 1969–1975. Závěrečná zpráva grantového projektu Min. zahraničí ČR 24/32/99. Rkp., MRK Brno.
- Machačová, J.: K výzkumu romského etnika. In: Slezský sborník 91, 1993, s. 172–177.
- Machačová, J.: Historické aspekty sociální pozice romského etnika v české republice po roce 1945 (přehled poznatků). Slezský sborník 92, 1994, s. 228–237.
- Mann, A.: Voľba manželskeho partnera u Cigánov-Rómov na Spiši. K problematike existencie „cigánskej skupiny“. In: Slovenský národopis 38, 1–2/1990, s. 278–283.
- Mann, A. a kol.: Neznámi Rómovia. Bratislava 1993.
- Mann, A.: Vývoj rómskej rodiny ve dvoch spišských obciach (na základe výskumu matrik narodení). Slovenský národopis 38, 1990, s. 581–587.
- Mann, A.: Formovanie etnickej identity Rómov na Slovensku. In: Minority v politike. Bratislava 1991, s. 237–241.
- Marušiaková, J.: K problematike cigánskej skupiny. In: Slovenský národopis 31, 1985, s. 694–700.
- Marušiaková, J.: Vzťahy medzi skupinami Cigánov. Slovenský národopis 36, 1988, s. 58–79.
- Marušiaková, J. – Popov, V.: Ciganite u Balgarija. Sofia 1993.
- Milý Bore... Profesoru Ctiboru Nečasovi k jeho sedmdesátým narozeninám věnují přátelé, kolegové a žáci. (Ed. Dvořák, T. – Vlček, R. – Vykoupil, L.) HÚ AV ČR, HÚ FF MU, MM, Brno 2003.
- Národnostní menšiny a majoritní společnost v české republice a v zemích střední Evropy v 90. letech XX. století. Sborník z mezinárodní konference. SÚ SZM Opava, DIS RE Praha 1998.
- Národnostní menšiny a jejich sociální pozice ve střední Evropě. Sborník z mezinárodní vědecké konference. SÚ SZMO Opava, DIS RE Praha 1999.
- Národnostní menšiny na přelomu tisíciletí. Sborník z mezinárodní vědecké konference. SÚ SZM, Opava, DIS RE, Praha 2002.
- Nečas, C.: Diskriminace a perzekuce slovenských Cikánů v letech 1939–1945. In: Nové obzory (Prešov) č. 19/1977, s. 125–152.
- Nečas, C.: Romové v České republice včera a dnes. UP, Olomouc 1993.
- Nečas, C.: Historický kalendář. Dějiny českých Romů v datech. UP, Olomouc 1997.
- Nečas, C.: Holocaust českých Romů. Prostor, Praha 2000.
- Nováček, J.: Cikáni včera, dnes a zítra. Socialistická akademie, Praha 1968.
- Otázky národní identity – determinanty a subjektivní vnímání v podmínkách současné multietnické společnosti. Sborník z mezinárodní konference. SÚ SZM, Opava, DIS RE, Praha 2001.
- Pavelčík, J.: Problematik des Gegenwärtigen Forschungsstandes der Badener Kultur. Przegląd archeologiczny, Vol. 36, 1988, Diskussions.
- Pavelčík, J.: Paparudy ve Veletinách? In: Malovaný kraj XXXII, 1995, seš. 2, s. 25.
- Pavelčíkovi, J. a J.: Přežitky rodové společnosti. Rkp.
- Pavelčíková, N.: Imigrace slovenských Romů na Ostravsko po roce 1945. In: Acta Universitatis Mathiae Belii, sekcia spoločenskovedná 2, Banská Bystrica 1998, s. 257–273.
- Pavelčíková, N.: Přípravy a provádění zákona o násilném usazování Romů na Ostravsku. Sborník OSTRAVA 19, Ostrava 1999, s. 34–48.
- Pavelčíková, N.: Tradycyjna kultura romska w konfrontacji z większoścowym społeczeństwem XX wieku. In: Kultury tradycyjne i kultura globalna. T. II. Białystok 2001.

- Pavelčíková, N.: Romové – zdroj nekvalifikovaných pracovních sil pro komunistickou ekonomiku padesátých a šedesátých let. In: Studie k moderním dějinám. Sborník prací k 70. narozeninám V. Laciny. HÚ AV ČR, Praha 2001, s. 425–444.
- Pavelčíková, N.: Formování komunistické koncepce řešení tzv. romské otázky v ČSR v letech 1948–1960. *Wieki stare i nowe*, T. 2. Katowice 2001, s. 324–352.
- Pavelčíková, N.: Pokusy o řešení tzv. romské otázky v Československu v letech 1960–1975. *Wieki stare i nowe*, T. 3. Katowice 2003, s. 228–243.
- Pavelčíková, N.: Romské obyvatelstvo na Ostravsku (1945–1975). OU, Ostrava 1999.
- Pavelčíková, N.: Problém sedentarizace olašských Romů (metodické poznámky a náměty). In: *Historica 5*. Sborník FF OU, Ostrava 1997, s. 137–144.
- Pavelčíková, N.: Státní politika vůči romskému obyvatelstvu v letech 1945–1989. In: *Totalitarismus a meze tolerance komunistického režimu vůči minoritám*. (V tisku.)
- Pavelčíková, N. – Pavelčík, J.: Myths of the Czech Gypsies. In: *Asian Folklore Studies Nagoya*, Volume LX-1, 2001, s. 22–30.
- Pavelčíková, N.: Romské obyvatelstvo ČSR v letech 1945–1954. In: *Sborník studií k národnostní politice Československa 1945–1954*. ÚSD AV ČR Praha 2001, s. 35–52.
- Razvitak Roma u Jugoslavii. Problemy i tendencii. In: *Zbornik radova sa naučnog skupa održanog 12. i 14. januara 1989 godina*. Beograd 1992.
- Romové v České republice. Socioklub, Praha 1999.
- Sborník studií k národnostní politice Československa (1945–1954). (Uspořádala H. Nosková.) ÚSD AV ČR, Praha 2001.
- Slovenský národopis 36, 1/1988 (tematické číslo).
- Sommer, K.: V bludném kruhu. Realizace zákona o potulných Cikánech v praxi. In: *SISb 97*, 1999, s. 21–37.
- Srb, V.: Demografický profil československých Romů. In: *Český lid 71*, 1985, s. 139–148.
- Srb, V.: Soupisy a sčítání Cikánů (Romů) v Československu v letech 1947–1980 a odhady jejich počtu do r. 2000, resp. 2020. In: *Historická demografie 11/1989*, s. 189–206.
- Srb, V.: Územní rozptyl československých Romů v letech 1968–1988. *Demografie 32*, 1990, s. 169–174.
- Sus, J.: *Cikánská otázka v ČSSR*. SNPL, Praha 1961.
- Szabó, G.: *Die Roma in Ungarn (Sozialgeschichte)*. Frankfurt am Main 1991.
- Ševčíková, V.: Sociokulturní a hudebně výchovná specifika romské minority v kontextu doby. PedF OU, Ostrava 2003.
- Tomova, I.: *The Gypsies in the Transition Period*. Sofia 1995.
- Vavrla, V.: *Cikánské obyvatelstvo v Ostravě*. In: *Sborník OSTRAVA 5, Příspěvky k dějinám města*. Ostrava 1969, s. 238–294.
- Weinerová, R.: Etnosociální a etnokulturní aspekty vývoje romského obyvatelstva. In: *Český lid 81*, 1991, s. 310n.
- Zuzánková, N.: Počet cikánského obyvatelstva a jeho rozmístění v ČSSR. In: *ČL 69*, 1982, č. 2, s. 77–79.